

KURIER WARSZAWSKI

ROK PIĘĆDZIESIĄTY TRZECI.

Prenumerata „Kur. Warsz.“
 w Warszawie rocznie
 4 k. 80, półrocznie rs. 2 k. 40,
 kwartalnie rs. 1 kopiejek 20, mie-
 siecznie kop. 40; za odosłanie do
 domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
 Numer pojedynczy w Kan-
 celerze Redakcji kop. 5.
 Redakcja otwarta od 11-ej
 rano do 2-ej po południu.

Na prowincji i w Cesar-
 stwie wynosi rocznie rub. sr. 8,
 (w tem mieści się już opłata po-
 czta za przysyłkę rs. 1 kop. 40,
 oraz za opakowanie i Ekspedycję
 rs. 1 kop. 80).
 Prenumerata przyjmuje się ro-
 cznie, półrocznie i kwartalnie
 Rekopisma nadsyłane do
 Redakcji nie zwracają się.

Dziś: Ś. Aurelii Panny.
 Sobota: ŚŚ. Kosmy i Damiana MM.
 Niedziela: ŚŚ. Wacława i Ładysł. z Giel.
 Pomiedziątek: Ś. Michała Archaniola.

Wschód słońca o godzinie 5 min. 53
 Zachód „ „ 5 min. 49

Długość dnia godzin 11 min. 56
 Ubyło „ „ 5 min. 2

Wtorek: Ś. Hieronima Doktora Kościoła.
 Środa: Ś. Remigiusza Biskupa.
 Czwartek: ŚŚ. Aniołów Stróżów.
 Piątek: ŚŚ. Kandyda M. i Ludomira.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna Marija
 Mikołajówna 9 (21) września, o godzinie 1-ej z połu-
 dnia, raczyła udać się z Petersburga za granicę, a Je-
 go Cesarska Wysokość Książę Sergiusz Maksymilja-
 nowicz Romanowski-Leuchtenbergski, o godzinie 7-ej
 wieczorem—do Moskwy. (Dz. War.)

W okólniku Warszawskiego Okręgu Naukowego
 za sierpień 1873 r. jest zamieszczone:

Zarządzający Ministerstwem Oświecenia publiczne-
 go, w skutku przedstawienia kuratora okręgu, pod
 d. 8 sierpnia r. b. Nr. 8,487 zawiadomił, że nie uznaje
 się władnym zgodzić się na przypuszczenie osób po-
 stronnych do egzaminów wstępnych dla wejścia do
 tych klas gimnazjów i progimnazjów Warszawskiego
 okręgu naukowego, w których już jest 40 uczniów, po-
 nieważ byłoby to naruszeniem wprost Najwyższej za-
 wierdzonej Ustawy o gimnazjach i progimnazjach,
 przez którą komplet uczniów w każdej klasie gimnaz-
 jum i progimnazjum ograniczony jest tą cyfrą. Ale
 przytem zważywszy na oznajmienie radcy tajnego, se-
 natora Wittego, że nie tylko osoby postronne, lecz na-
 wet uczący się w gimnazjach i progimnazjach wycho-
 wańcy z promocji do klasy wyższej, zmuszeni są opu-
 ścić gimnazjum lub progimnazjum jedynie dla tego,
 że w klasie do której dostali promocję, niema wakan-
 sów, oraz ze względu na toczącą się już koresponden-
 cję o otwarciu oddziałów przy gimnazjach i progim-
 nazjach Warszawskiego okręgu naukowego, sekretarz
 stanu Delijanów upoważnił, w kształcie wyjątku na
 rok bieżący powiększyć, jeżeli się okaże niezbędnym,
 właściwie dla pomienionych wychowauć, komplet
 uczniów do pięćdziesięciu, w pierwszych pięciu klasach
 gimnazjów Warszawskiego okręgu naukowego i
 w czterech klasach progimnazjów tegoż okręgu. (Dz. War.)

Kurator okręgu oznajmił szczerze podziękowa-
 nie nauczycielowi łódzkiej wyższej szkoły rzemieś-
 niczej Janowi Schmidtowi i pisarzowi tejże szkoły
 Aleksandrowi Sawinowi, za zrobioną przez nich ofiarę
 książek dla zakładowej i szkolnej biblioteki pomienio-
 nej szkoły. (Dz. War.)

W rozkazach Warszawskiego Ober-Policmajstra do Po-
 licyi Wykonawczej za Nr 254 i 255, wydany, zamieszczono:
 Z powodu zmniejszenia się wypadków nagłej śmierci osób
 dotkniętych cholerą, a tem samem ustania potrzeby konsta-
 tacji ciała na cmentarzach, przez wyłączenie na ten cel wyzna-
 czonych lekarzy—formalność ta z dniem 11 (23) września r. b.
 na cmentarzach dopełniona nie będzie.
 O czem w dalszym ciągu Rozkazu Nr 240 zawiadamiając
 Policję—polecam Inspektorowi Urzędu Lekarskiego, oznajmić
 o tem zaproszonym w tym celu lekarzom wolno-praktykują-
 cym i Nadcom cmentarzy, na Komisarzy cyrkulowych
 zaś wkładam obowiązek, ażeby w razie śmierci chorego na
 cholerę, zanim udzieloną została pomoc lekarska, do konsta-
 tacji ciała przed odwiezieniem takowego na cmentarz, wy-
 padli do mieszkania zmarłego, lekarza miejskiego, a w wy-
 padku niecierpiącym zwłoki, lekarza rządowego z innej wła-
 dzy lub wolno-praktykującego. (G. P.)

Dorożkarz Nr 62 Ludwik Obrebski, za odwiezienie
 wbrew § 36 Instrukcji dorożkarskiej—na cmentarz Pową-
 zowski, ciała zmarłego dziecka, skazany zostaje na karę
 pieniężną w kwocie rs. 1. Polecam Komissarzowi cyrkulu
 Powązkowskiego, pienieżkę tę ściągnąć i przedstawić do Wy-
 działu II dla zaliczenia do funduszu z kar Policyjnych. (G. P.)

Prawie powszechnie jako różnicę między lu-
 dnością miast wielkich a małych uważa się, że pier-
 wszą obchodzą tylko sprawy ogólniejszego znaczenia,
 drugą zaś przeważnie objawia zaniłowanie w drobnych,
 pojedynczych zdarzeniach, a przedewszystkiem w do-
 ciekaniu wzajemnem tajemnic życia rodzinnego.

Czy różnica ta istnieje w rzeczywistości, trudno sta-
 nowczo twierdzić. Doświadczenie jednak i obserwacja
 nie przemawiają za owem mniemaniem. Przynajmniej
 wszystkie bez wyjątku wielkie miasta uprawiają u sie-
 bie plotkę i obmowę z całym przejęciem się ważno-
 ścią zadania.

Nie ma też dziś ani jednego wielkiego miasta, któ-
 rego by nie można choć na chwilę zająć jakim drobnym,
 ale skandalicznym faktem.

Wiadomości tego rodzaju nie wychodzą czasem poza
 obręb pewnej tylko dzielnicy, częściej jednak obiegają
 po całym mieście, obkrzymiając w większym jeszcze
 daleko stusunku, niż w miasteczku, co zresztą jest ko-
 niecznym następstwem z powodu, że roznosićcami

wieści są nie dziesiątki, ani setki, ale dziesiątki tysię-
 cy ust.

Pod tym względem każde wielkie miasto uważać
 trzeba tylko jako zbiór wielu małych miasteczek.

Warszawa nie wyróżnia się naturalnie od innych
 ognisk życia, a jej dzielnice jak: Stare-Miasto, Nowe-
 Miasto, Nalewki, Nowolipie, Chłodna, Żelazna Brama,
 Grzybów, okolice Kolei Wiedeńskiej, Trzy Krzyże,
 Nowy-Swiat, Powiśle i Praga, mają poniekąd różną
 nawet zupełnie powierzchowność.

Stolicą każdej dzielnicy jest targ.

Tu sprzedają pokarm dla ciała i duszy: mięso, ja-
 rzyny nabiał, owoce i... plotki.

Dowóz tych materiałów bywa niejednostajnie obfity
 i zdarza się, że na Starem-Mieście o cały dzień pierwszej
 wiedzy o jakim zdarzeniu, zanim wieść o niem doj-
 dzie naprzykład na Grzybów.

Zdarza się też że na plac Trzech Krzyży za wiele
 przywiozą nabiału, a na Starem Mieście brak go czuć
 się daje.

Zwyczajnie jak w handlu.

Kto chce o wszystkim wiedzieć co się w mieście
 dzieje,—Panowie reporterzy dzienników, słuchajcie!
 słuchajcie!—ten powinien tylko co dzień z rana, ale
 bardzo z rana, obejść kilka targów i porozmawiać
 z paniami sprzedającymi trzewiki przy sieniach
 domów.

Panie te około godziny 7ej z rana a najpóźniej 8ej,
 za pośrednictwem służących idących po bułki i wodę,
 wiedzą już doskonale wszystko co w ich dzielnicy za-
 szło godnego uwagi.

Jestto zatem wyborne źródło wiadomości złego i do-
 brego, ale czerpać zeń trzeba wcześniej. O godzinie 10
 z rana wieści już są mocno przysadzone i biada temu,
 który w nie uwierzył w południe.

Wiadomość zaczerpniętą na targu o 7 z rana moż-
 na podać bez sprawdzenia, ale wieści usłyszane
 o 8 i 9 trzeba już sprawdzać. To co się słyszy po 11
 przed południem nie zasługuje nawet na uwagę.

Ze tak jest, przekona następne zdarzenie.

Przed kilku tygodniami na Starem Mieście, rano
 o 8, nagle rozeszła się pogłoska, że zabito księdza na
 Pradze. Wiadomość ta jak wiadomo okazała się
 prawdziwą.

W kilka dni później piszącemu te słowa doniesiono,
 że na Starem Mieście rozchodzi się wieść, o zabiciu
 księdza na ulicy Ś-to Jańskiej.

Spojrzałem na zegarek, była godzina 11 przed połu-
 dniem. Wiedziałem już na pewno, że wieść jest bajką.
 Dla czystości jednak sumienia reporterskiego postano-
 wiłem rzecz sprawdzić.

I cóż, pokazało się, że wieczorem poprzedniego dnia
 pijany szewc potrafił przechodzącego obok jednego
 z księży kościoła N. M. P. Łaskawej (dawniej Pijarów,
 obok Fary), za co też został aresztowany na noc do
 cyrkulu.

We śróde doniesiono mi znowu, że jedna z pań tu-
 tejszego towarzystwa X. wyskoczyła oknem z drugiego
 piętra i zabiła się na miejscu. Ponieważ wieść roz-
 chodziła się od samego rana, więc zasługiwała na
 sprawdzenie.

Otóż pokazało się, że istotnie z okna wypadła sku-
 tkiem nieostrożności ale nie pani X. lecz kobieta
 mieszkająca w domu stanowiącym własność meza
 pani X.

Resztę dorobiła plotka. I oto setki osób przez oneg-
 daj i wczoraj dowiadywały się o szczegóły mniemane-
 go samobójstwa, niedowierzając, iżby wiadomość prze-
 chodząca z ust do ust z najdrobniejszymi szczegółami
 i motywami mogła się okazać fałszywą.

Warszawa lubi plotkę i umie ją stworzyć.

Wiadomości miejscowe.

W dopełnieniu podanej przez nas wczoraj wia-
 domości o nazwiskach studentów, którym Uniwersytet
 Warszawski przyznał stopnie naukowe dodajemy, iż
 stopień Reczywistego Studenta prawa otrzymał rów-
 nież p. Henryk Wojewodzki.

Wczoraj wieczorem prawdziwie londyńska mgła
 zalegała ulice naszego miasta. Woźnice najeżdżali
 na siebie, piesi potracali się wzajemnie, a latarnie
 wydawały mdle i przytłumione światło. Według zdania
 znawców, stwierdzonego licznymi obserwacjami, po-

wietrze wilgotne i mgłą przesiąknięte najskuteczniej przy-
 czynia się do niszczenia zarazków epidemicznych, i roz-
 szerzenie się ich pewniej od mrozu tamuje. Spodziewać
 się więc należy, że mgła wczorajsza zwiastowała nie-
 długo nastąpić mające finale cholerycznego mys-
 terjum...

— Pisaliśmy w czasie właściwym o wynalezionym
 przez pana Lewandowskiego, weterynarza, przyrządzie
 do chwytania psów błąkających się po mieście. Przy-
 rząd ten miał zastąpić dotychczas używane pętlice na
 kijach i umniejszyć przez to cierpienia biednych zwie-
 rzząt nielitościwie dręczonych przez uprzątczy. Sta-
 nowiła go sieć, w którą schwytyany czworonożny wło-
 częga traci wolność ale nie ponosi męczarni.

Niewiadomo nam dla czego ulepszenie to nie zostało
 dotąd wprowadzone, jakkolwiek bardzo silnie prze-
 mawiają za niem względy ludzkości.

Zdaje nam się, że „Towarzystwo opieki nad zwie-
 rzętami“, winno szczerze zająć się tą kwestją i jak
 najprędzej wprowadzić w czyn tę nową formę uprząta-
 nia psów z ulicy.

Zresztą wypadek jaki miał miejsce w dniu wczoraj-
 szym na ulicy Bielańskiej przekonywa, że używanie
 pętlic na kijach szkodliwe jest nie tylko dla psów ale
 i dla ludzi.

Jeden z uprzątczy zarzucając pętlę na uciekają-
 cego psa, nie dobrze obrachował siłę i kierunek rzutu
 z czego wynikło, że w węzeł postronka zamiast prze-
 straszonego wyła złapał się... terminator szewski.
 Chłopak ten ciężko przypłacił swoją ciekawość.

Wypadek to nie jedyny i przy używaniu dotychcza-
 sowych przyrządów często wydarzać się może.

Jeszcze więc raz wnosimy: żeby dla ulżenia biednym
 zwierzętom i... zbyt ciekawym terminatorom, uprząta-
 cze zaopatrzeni zostali bądź w przyrząd wynalazku
 p. Lewandowskiego, bądź w inny dogodniejszy i mniej
 bolesny.

— „Kaliszanin“ pisze: „Jednym ze środków zarad-
 czych używanych tutaj na razie, gdy cholera najpier-
 wsze swe objawy zdradzi, jest dzięgiel, roślina po-
 wszechnie znana, kwitnąca białą w kształcie koronko-
 wych parasolek; korzonki dzięgielowe wycieczone woko-
 wie lub mocnej wódce, dają napój nader roz-
 grzewający, który użyty w ilości pół kieliszeczka, po-
 maga strawieniu niezdrowego pokarmu. Środek ten
 podobno oddawna, a raczej dawniej, głównie prakty-
 kowany był u nas—być może, jeszcze za czasów Syre-
 nijusza, słynnego za Zygmuntoń botanika, który
 w swem illustrowanem dziele już po imieniu mianuje
 cholere. O tej dawności mówi i legenda ludu naszego,
 tej treści: „Ze gdy był pomorek na ludzi, wtedy
 biała, wychudła pani zaglądała oknem lub drzwiami
 do chaty, pytając się strwożonych: „A macie wy dzię-
 giel w chałupie?“ Gdy się dowiedziała, że mają, od-
 chodziła spokojnie; skoro zaś przekonała się, że dzię-
 giel w chałupie nie ma, wtedy wszyscy tam wymierali,
 co do jednego. Łatwo się domysleć przyczyny powsta-
 nia tej legendy, w obec uznawanej skuteczności tej ro-
 śliny.“

Wczoraj widzieliśmy na ulicach Warszawy tak
 zwane babskie lato, po południu zaś ogromne mnó-
 stwo zielonych muszek nieznanego gatunku krążyło
 w powietrzu szukając słońca.

Z obowiązku bezstronności dziennikarskiej dru-
 kujemy poniższą odpowiedź na list d-ra Kosmo-
 wskiego.

Szanowny Redaktorze! We wczorajszym numerze
 Kurjera Warszawskiego, p. Kosmowski umieścił obel-
 żywy dla Redakcji Kolców artykuł, który właśnie na
 miano paszkwili i rozsiwianie złośliwych wieści za-
 sługuje. Dosyć jest porównać to co Kolce napisał
 w ostatnim numerze o *hygienie dla dzieci* z artykułem
 p. Kosmowskiego.

Pan Wiktoryn Kosmowski ostatnimi czasy wydał
 dziełko (niby owoc własnej pracy) p. t. *Rys higieny
 dla dzieci w pierwszych latach ich życia*, które nawet
 „Wiek“ w swem sprawozdaniu uznał za oryginalne,
 gdy tymczasem prosty przypadek wykrył, że jest to
 przekład z wolnej ręki pracy p. Gyoux p. t. „Educa-
 tion de l'enfant.“ Dziwi nas, że p. K. nie obawiał się,
 ażeby oliwa na wierzch wyszła. Dodamy, że dziełko
 dra Gyoux znajduje się w naszej Redakcji; każdy z in-
 teresowanych przejrzeć go może. Tytuł tego dziełka
 dajemy w całości:

„Education de l'enfant au point de vue physique et moral, depuis la naissance jusqu'à l'achèvement de la première dentition, par ph. Gyoux docteur en médecine, docteur en chirurgie, médecin de hopitaux de Bordeaux, professeur d'hygiène de la société Philomatique de la même ville. Ouvrage, couronné par la Société protectrice de l'enfance de Paris (prix de 1869) i opatrzone dewizą:

Une âme saine en un corps bien portant
Mens sana in corpore sano.

Paryż — J. B. Baillere et fils libraires de l'académie imperiale de médecine — 1870. — Dziełko to w księgarni pp. Gebethnera i Wolfa znajdowało się, obecnie tylko podobno zostało wyczerpane, w katalogach zaś nie jest pominięte, co panowie Gebethner i Wolf mogą potwierdzić. A zatem dziełko to nie jest problematem jak chce mieć p. Kosmowski. Pan Kosm. jako specjalista i autor powinien był znać dziełko, które zostało uwięzione w r. 1869. Któż więc zasługuje na nazwę dopuszczenia się „śmiałego kłamstwa,” i *paszkwili* i kto godzi z za płota — i czy p. K. nie jest rubasznym niech czytelnicy osądzą. — Dla p. Kosmowskiego, dodamy, że nie usuwamy się od porachunku na właściwej drodze sprawiedliwości, i że tam, a nie gdzie indziej, autor będzie miał zaszczyt dać się poznać i przekonać zarazem p. Kosmowskiego, że zdanie jego było oparte na pewnych danych.

Mam przekonanie, że Sz. Redakcja Kurjera Warszawskiego umieści te kilka słów w interesie bezwzględnej słuszności, przyczem zostaje z szacunkiem i poważaniem. — Ed. Wężyk. Redaktor Kolców.

— Przypominają sobie zapewne czytelnicy „Kurjera” umieszczony w naszym piśmie przed niedawnym czasem artykuł pana R. właściciela domu, w którym tenże dowodzi, że los posiadaczy nieruchomości miejskich jest nader smutny, i że kapitał uwięziony w budynku przynosi zaledwie 3% czystego dochodu, t. j. połowę tego co dają bez kłopotu listy zastawne.

Na artykuł ten nadesłano nam odpowiedź, tem więcej przedstawiającą zajęcie, że autorem jej jest także właściciel domu.

Odpowiedź ta brzmi jak następuje:

„Szanownemu koledze R. właścicielowi domu w Warszawie na jego jeremjady w Kurjerze Warszawskim wydrukowane odpowiadam, że jeżeli dom przynosi mu tylko połowę tego co by dały byle jakie listy zastawne to *sam temu winien*.

Ja podam mu sposób podniesienia dochodów drogą godziwą do wysokości 15%, a przytem zostawię mu jeszcze czystego zarobku na podniesienie się wartości kupionego przed kilku laty domu ni mniej ni więcej tylko rs. *piętnaście tysięcy*.

Rachunek Szanownego Kolegi tak się przedstawia:

Dochód roczny z domu	rs. 3,900
Z tego;	
a) Opłata Towarzystwa Kredytowego	
miejskiego w dwóch ratach	rs. 750
b) Procenta od sum hipot.	420
c) Podatki i wydatki drobne	470
d) Stróż	60
Razem rs. 1,700	

Zatem roczny dochód czysty . . . . . rs. 1,200

A ponieważ dom wart jest rs. 40,000, zatem przynosi tylko 3% rocznie.

Teraz jednak niech Szanowny Kolega, a także i wszyscy czytelnicy Kurjera Warszawskiego raczą rzucić łaskawem okiem na rachunek przeze mnie ułożony, w którym, jak o tem łatwo przekonać się można, niema ani nieprawdopodobieństwa ani też nieuczciwości.

Oto mój rachunek:

Dom kupiony w r. 1870 kosztuje	rs. 24,600
Meklerom i akt urzędowy	250
Drobne reperacje	150
Razem rs. 25,000	

Właściciel spłacił szacunek w ten sposób:

Sprzedawca odebrał w listach zast. miejs. rs. 10,000	
Dług hipoteczny na 6% przyjął	7,000
Razem rs. 17,000	

Włożył zatem *gotówkę* rs. 8,000, które przynoszą czystego dochodu rs. 1,200 czyli 15% rocznie.

Ponieważ zaś, jak sam Kolega przyznaje, dom wart jest dzisiaj rs. 40,000, a kosztuje tylko 25,000 zatem czysty zarobek na podwyższeniu się wartości domu wynosi rs. 15,000, wyraznie: *rubli srebrem piętnaście tysięcy*.

Quod erat demonstrandum.

Szanowna Redakcja Kurjera Warszawskiego raczy łaskawie opublikować mój rachunek gwoili ulżenia sumieniom stroskanych właścicieli domów.

T. właściciel domu w Warszawie.

Wypełniając życzenia pana T. wstrzymujemy się od wszelkich komentarzy.

Tam gdzie cyfry mówią, słowa milczą.

— Badacz starożytności Henryk Schliemann, o którym mówiliśmy we wczorajszym artykule nie jest

anglikiem, lecz niemcem hamburczykiem. Mieszkał on przed 15 latami w Petersburgu, gdzie sława jego jako filologa szczególnie uprawiającego języki starożytne była powszechnie wiadomą. Schliemann i w ówczas już nie rozstawał się z Homerem.

— Niejednokrotnie wspominaliśmy o świetnych muzycznych porankach, które Józef Wieniawski w swoim prywatnym salonie urządzał. Dziś z przyjemnością dowiadujemy się, że poranki te, które dotąd odbywały się wyłącznie tylko w obec znajomych p. Wieniawskiego, mają być publicznie zaprodukowane i to już z początkiem przyszłego miesiąca. O ile nam wiadomo ma się otworzyć abonament na trzy takie poranki po cenach przystępnych. Skoro tylko projekt ten zostanie urzeczywistnianym nieomieszkamy tego czytelnikom naszym zakomunikować.

— Na ulicy Mostowej naprawiają kanał murowany i w skutek tego przejazd jest wstrzymany.

— Przed zakładem fotograficznym p. Brandla na Nowym-Swiecie, w dniu wczorajszym wieczorem gromadziło się wielu ciekawych. Przyglądali się oni fotografom powiększonym do znacznych rozmiarów, które przy stosownem oświetleniu wystawiono w oknie dla próby czystości odbicia. Widzieliśmy tam portrety Królikowskiego w Zbójcach i Grzywińskiego w Poczwarce. I rzeczywiście przyznać trzeba, że tak znaczne powiększenie uwidatniało wielką dokładność roboty. Było to w każdym razie o wielekroć lepsze a głównie lepiej wzorujące naturę od wielu malowanych obrazów, które za drogie pieniądze każą oglądać.

— P. Horbowski baryton opuścił w dniu wczorajszym Warszawę, udając się do towarzystwa dramatycznego poznańskiego pod dyrekcją p. Sarneckiego.

— Wczoraj na jednym ze skwerów ciekawa odbywała się scena. Jakiś jegomość, widocznie z głową dobrze zapruszoną uchwycił oburącz młode drzewko, krzepko się go trzymając. Drzewko chwiało się na prawo i na lewo, a pijak nie popuszczał mrucząc przez zęby.

— Proszę ciebie mój kochany, dajże mi już iść, nie można mnie tak ciągle trzymać, czas już spać do domu.

— Lekcje rysunku i malarstwa Hr. Marji Żubieńskiej, z powodu podróży jej za granicę w celach artystycznych rozpoczną się w roku bieżącym dopiero 15 października. Wiadomo zapewne czytelnikom, że lekcje te istnieją już od lat 8-miu, że wiele panienek wykształciło się tam i ciągle kształci tak w rysunku jak i we wszystkich rodzajach malarstwa. Mają one miejsce w mieszkaniu hr. Żubieńskiej, przy ulicy Królewskiej Nr. 23, w Poniedziałki, Środy i Piątki od godziny 12-iej do 2-iej. Cena jak dawniej od rysunku rs. 4, malarstwa rs. 5 miesięcznie.

— Dnia 28 Września r. b., t. j. w nadchodzącą niedzielę, o godzinie 3-iej z południa, w domu Nr. 926 przy ulicy Chłodnej, w mieszkaniu majstra pana Klepaskiego, odbędzie się sesja czeladzi zdunskiej celem dopełnienia poboru i obrachunku składki szpitalnej.

— Czuję się w obowiązku złożyć moje najserdeczniejsze podziękowanie za wyratowanie mnie z choroby epidemicznej, Oddziałowi Cholerycznemu przy ulicy Twardej, Nr 1090D, za pomoc udzieloną mi przez Członków Honorowych: PP: L. Winawer, J. Welt, L. Rozenperl, J. S. Warszawskiemu, oraz Starszemu felczerowi S. Kreizlerowi, pomocnikowi M. Akwemanynowi, tudzież Honorowym deżurnym: S. Herszmanowi, L. A. Damensteinowi i S. A. Weltowi, oraz M. Festynogorowi. — *Florian Soltyk*.

— Wiadomość o stanie cholery w Warszawie: pozostawało chorych do 23 wrześ. 702, w ciągu upłynionej doby od dnia 23 do 24 września zachorowało osób 11, z których i dawniejszych wyzdrowiało 34, umarło 27; zatem na 24 września pozostało chorych 652. — W wojskach garnizonu Warszawskiego pozostawało chorych do 23 września, 57; w ciągu upłynionej doby zachorowało 1, z których i dawniejszych wyzdrowiało 6, umarło 1; zatem na 24 wrześ. pozostało chorych 47.

W ogóle od pojawienia się cholery, t. j. od 30 maja r. b. zachorowało 4079, w tej liczbie dzieci 753; wyzdrowiało 1915 dzieci 220; — umarło 1512, dzieci 364; — a w wojskach: zachorowało 745, wyzdrowiało 463, umarło 235. (G. P.)

— W dniu onegdajszym, na rynku za Żelazną-Bramą, Policja wspólnie z Inspektorem targowym i lekarzem miasta skonfiskowała, 97 funtów zepsutego mięsa, które jako niezdatne do użytku zniszczyła, Winnych zaś pociągnięto do kary. (G. P.)

— W dniu onegdajszym na przedstawieniu w Teatrze Wielkim, znajdowało się osób 974. (G. P.)

Wiadomości z Cesarstwa.

— Tegoroczny sezon zimowy opery włoskiej w Petersburgu według prawdopodobieństwa będzie bardzo świetny. Dyrekcja Cesarских teatrów ogłaszając otwarcie abonamenta wymienia następujące siły wokalne na całkowity sezon lub tylko część jego zaanżowane: Soprano: Adelina Patti (trzy miesiące) Emma Alboni (tylko) Eliza Wolpini (2 m.) Rozyna Penko (2 m.) Urban (4 m.). Do dublowania ról: Marja Zebel, Matylda Corsi. Kontralt: Zofja Skalki. Tenorzy: Nikolini (3 m.) Noden (2 m.) Marini (2 m.) Filiboni (zapewne Fileborn

4 m.). Barytony: Gracjani (2 m.) Katoni (2 m.) Medioroz (4 m.). Basy: Bagadiolo (4 m.) Kapponi (4 m.). Bas buffo Ciampi (4 m.). Dyrektorowie orkiestry: Arditto, Bassi.

— Pan Samokrasow w tych dniach w bliskość Czernigowa odkrył kurhan zawierający resztki spalonego na pogrzebie w X. zdaje się wieku, wodza lub księcia. Hełm i broń w całości zachowane i kości opalone wraz z czaszką do uniwersytetu Kijowskiego odesłane zostały. Pancierz do połowy się stopił. W mogile znaleziono jeszcze dużo ciekawych rzeczy: guziki, grzebienie byzantyjskiego wyrobu, naczynia różne z turzego rogu i t. d.

— Dnia 18-go b. m. zdarzył się straszny wypadek na kolei żelaznej w Odessie. Nie spuszczone szlabanów w miejscu gdzie jest przejazd dla dążących do portu przez linię szyn. Przejeżdżała dorożka z dwoma pasażerami, mężczyzną i damą i zgruchotaną została przez pociąg przebiegający. Mężczyzna przecięty został na miejscu, dama z przeciętymi nogami umarła prodrod do szpitala. Dorożkarz uniknął katastrofy, lecz pies którego wieźli ci państwo ze sobą także zginął.

— Pan Makarow wydaje w Petersburgu „Słowniki międzynarodowe” z których pierwszy tom, obejmujący język francuzki i rosyjski, wyszedł z pod prasy.

— Wskutek wiatru od strony morza, woda w Nowie podniosła się o 3 stopy 2 cale.

— Czwarty z kolei zjazd rosyjskich naturalistów zakończony został w Kazaniu d. 11-go września r. b. Przyszły zjazd podobno ma się odbyć w Warszawie.

Kronika zagraniczna.

Krynica d. 12 Września.

Odwieczną koleją pór roku, lato już na schyłku, a ze zbliżającą się jesienią koniec sezonu zdrojowego. I znówu przebrzmiała jedna pora kąpielowa z jej złotymi nadziejami, jakie na wiosnę budziła. Ci, co się po niej wiele spodziewali, obliczywszy jej plony i owoce, bolesnego zawodu doznali. I znówu ta sama odwieczna kolej spraw ludzkich: wiosna, by w niej siać, lato by w niem zbierać jesień by używać. Używać jednak można, byle było czego; ale tego roku rodzą się pod tym względem niejaki wątpliwości. Ubiegła tylko co pora zdrojowa smutną jednak daje nadzieję, bo nie ma ani plonu, ani zasobów, a potrzeby podniosły się do najwyższej znanej skali. Pastwili się nad naszymi zakładami tego roku nielitościwie okoliczności, gnębiąc nas: krachem giełdowym, wystawą wiedeńską, a nareszcie cholera epidemiczną; tyłu plagami na raz, z których każda już z osobna wzięta, do zniweczenia sukcesów zdrojowych najzupełniej wystarcza.

Rozpoczęliśmy naszą korespondencję od słów utartych *złe się dzieje*; ale bo człowiek zawsze o tem mówić woli, co go boli. Spójrzmy jednak w około siebie, ażeby coś pocieszającego nie ujrzymy. Wszakże to już pociechą, że niepowodzeniu naszemu nie my przyrzeczamy. Do przyszłej zaś pory zdrojowej wytyczymy wszelkie siły do pracy, spotęgujemy naszą działalność, aby z nowymi naszej gorliwości i poświęcenia owocami, a z mnóstwem ulepszeń w naszych zakładach stanąć na rok następny przed publicznością. Jakoż rozpoczęto już roboty około tunelu pod Żegestowem na przyszłej drodze żelaznej Leluchow-Tarnów, mającej nas łączyć ze siecią kolei europejskich. Będziemy stawiać nowe parowe maszyny w łazienkach krynickich; będziemy nowe wodociągi zaprowadzać; będziemy przyrzucać nowe zasoby learskie, biorąc w używanie opuszczone dotychczas tak zwane źródło mineralne poboczne; będziemy budować nowy gościniec dla rozszerzenia doliny zdrojowej; a zarazem przygotowujemy wiele innych ulepszeń, rozwój zakładu krynickiego na celu mających. Słowem, mimo tegorocznych niepowodzeń nie popadniemy w wątplenie, ani w beczynność — ale pozostaniemy wierni naszemu godłu *ora et labora*.

× Ze *Lwowa*. Obchód stułetniej rocznicy założenia drukarni Pillera odbył się nadspodziewanie świetnie.

× Dość znanego autora w świecie artystycznym paryżkim p. Lemaque, komedia „Panna trzydziestu sześciu cnot”, nie ma powodzenia i została wygwizdana. Pokazuje się, że Paryżanie nie mają pociągu do cnoty.

× We *Florencji* umarł na cholera dnia 20 b. m. znakomity astronom i dyrektor obserwatorium, profesor Donata.

× W niemieckim teatrze toruńskim, odbyło się polskie przedstawienie amatorskie, urządzone przez Tow. śpiewu S-tej Cecylii. Odegrano dwie komedje Stanisława Dobrzańskiego: „Onufry” i „Podejrzana Osoba”.

+ Jutro, jako w drugą rocznicę śmierci ś. p. Teodora Dębskiego, urzędnika Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, odprawioną będzie żałobna Wotywa w kościele Sgo Aleksandra, o godzinie 10tej, za spokój jego duszy, oraz siostry jego

Kassidy; na którą pozostała matka i siostra, Krewnych, Przyjaciół i Kolegów, najuprzejmiej zapraszają. + W dniu jutrzejszym to jest w sobotę o godzinie 8-ej w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej odbędzie się Msza żałobna jako w 3-cią rocznicę śmierci ś. p. Teofili z 1 Jasińskich K. ralewskiej na którą Mąż z dziećmi zaprasza. —10040—

+ Ś. p. Józefa z Mierzejewskich **Wilkońska**, emerytka, wdowa po ś. p. Franciszku Wilkońskim b. urzędniku b. Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, emerycie, w wieku lat 77, opatrzona śś. Sakramentami w dniu 25 b. m. i r. zakończyła życie. Stroskani synowie: synowa, córki i wnuczka zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wotywę o godzinie 11-ej rano w dniu 27 b. m. t. j. w sobotę w kościele Wszystkich Świętych odbyć się mającą, oraz na eksportację zwłok zmarłej z tegoż kościoła w tymże dniu o godzinie 5-tej po południu na cmentarz powązkowski.

+ Wczoraj zakończyła życie, przeżywszy lat 83, ś. p. **Wilhelmina** z Zilków **Tetzner**, wdowa po pastoresi Zboru ewangelicko-augsburskiego w Warszawie. Pogrzeżeni w smutku synowie, córka i wnuki, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na eksportację zwłok pojutrze, t. j. w niedzielę, o godzinie 4-tej po południu, z kaplicy szpitala ewangelickiego, przy ulicy Mylnej, na cmentarz tegoż wyznania. —10012—

+ Ś. p. **Apollo** syn Włodzimierza Fiodorów po krótkiej lecz ciężkiej chorobie życie zakończył w wieku lat 34. Pogrzeżona w smutku Rodzina zmarłego zaprasza Przyjaciół i Znajomych na wyprowadzenie zwłok z Kaplicy Szpitala Dzieciątka Jezus od ulicy Zgoda na Cmentarz Wolski, w Niedzielę d. 28 b. m. o godzinie 2-ej po południu odbyć się mające. —10038—

Wiadomości polityczne.

Paryż 23-go.

Dzisiejsza narada gabinetu toczyła się około położenia politycznego w Algierji i przedmiotów jakie poruszone być mają na czwartkowym posiedzeniu komisji nieustającej, Chanzy nadesłał raport pomyślny; można się spodziewać, że stan obłężenia w prowincji ogłoszonym nie zostanie, Mac-Mahon złożył na radzie sprawozdanie St. Valliera z czynności przy zbrojnym zajęciu. Davignaux zda komisji nieustającej t. j. większości jej sprawę z podróży swej do Frohsdorf.

Dzienniki Orleanistowskie podają telegram „Timesa“ z dzisiejszego wydania porannego, z zastrzeżeniami co do jego wiarygodności. Dzienniki ultra-royalistowskie pokrywają telegram milczeniem, „Univers“ nazywa go częścią prawdziwym, częścią fałszywym. Orleanistowski „J. de Paris“ zaraz po pierwszej publikacji „Soira“ zawołał „monarchja będzie już na pewno, monarchja już jest.“

Remusat odrzuca kandydaturę republikańską w dep. Haute Garonne.

„France“ ogłasza tekst tego kompromitującego listu hr. Chamborda do arcybiskupa Paryża, którego istnienie zaprzeczyły dzienniki rojalistowskie. Hrabia pochwała klerykalne wypowiedzenie wojny Włochom; solidaryzuje się zupełnie z listem pasterskim Monsignora. Dziennik dodaje, że Guibert posłał kopję listu do Watykanu. „Soir“ potwierdzając ze swej strony te wiadomości, dodaje że Antonelli opierał się ogłoszeniu powinszowania Chamborda jako dokumentu stwierdzenia mającego urzędowo jego sympatie dla Watykanu. Teraz w obec publikacji „France“ opór Antonellego jest już niepotrzebny. „Soir“ idzie dalej i przedstawia całą sprawę jako sidła zastawione na pretendenta przez jezuitów watykańskich. Twierdzi on, że tekst listu pasterskiego nadesłany został Guibertowi z Rzymu: Guibert go tylko podpisał, złagodziwszy go przedtem w wyrażeniach, które odznaczały się nadzwyczajną gwałtownością.

Termin rozpoczęcia się procesu Bazaina, naznaczony jest niezmiennie na 6 października. Na pięć dni przedtem marszałek ma być przewieziony do Trianon-Sous-Bois. O materiale śledczym nagromadzonym przeciw Bazainowi pisze „Ass. nationale“ że kiedy po osaczeniu Metz marszałek otrzymał dowództwo naczelne, p. Bismarck usiłował koniecznie nakłonić marszałka do układów dyplomatycznych; chciał przez to zyskać na czasie, aby w końcu armię ogłodzić. Dowódcy-korpusów nieprzyjacielskich pomagali p. Bismarckowi w tej wcale nie bohaterskiej kampanii i odegrali rolę, która świat w zumienie wprawi, gdy się proces jawnie toczył. Z podanego przez siebie faktu dziennik ministerjalny wyprowadza ten wniosek, że wprawdzie przytoczone okoliczności zwiększają jeszcze ciężar odpowiedzialności marszałka, ale z drugiej strony zmniejszają w oczach Europy zasługi armji niemieckiej. Tem ostatniemi radziły Francuzi pocieszać się, gdy pomyślą o odwecie.

„Moniteur de l'Armée“ potwierdza doniesienia „Soira“ o zamórzonych wkrótce reorganizacji armji w wykonaniu prawa z d. 24 lipca r. b. Dziennik wypiera się w imieniu rządu zamiaru powiększania etatu li-

czebnego armji tworzenia nowych kadrów oficerskich. Przyznaje wszakże iż dotychczas mowa jest tylko o tem, aby istniejące już żywioły (materiał w ludziach) rozdzielić na większą liczbę pułków piechoty, jazdy i artylerji. To tylko najzupełniej wystarcza do uważania przedsięwziętej reorganizacji za istotne powiększenie armji. Niepodobna sobie bowiem wyobrazić, jakim sposobem wytworzenie większej ilości pułków mogłoby nastąpić bez wytworzenia większej ilości kadrów; formacja ich może nie być natychmiastową, ale dokonana być musi: inaczej reorganizacja byłaby tylko rozerwaniem wewnętrznego układu armji i doprowadziłaby do bezładu.

Madryt 23-go.

Castelar nie przestaje iść drogą, jaką sobie wytknął na posiedzeniu kortezów w dniu 18 b. m. Odbywa ciągle narady z przewodzcami opozycji liberalnej, chcąc ich do współdziałania nakłonić, aby przez to pomnażając siły rządu odnieść tem prędzej tryumf nad powstaniami, szarpiącemi kraj. Ostatnia jego konferencja do której weszli Topete i Serrano, daje nadzieję że zjednoczone siły ludzi najlepszych w narodzie podążają ciężkiemu zadaniu. Jak prawdziwy mąż stanu—Castelar dotychczas przynajmniej cel swoich rządów umieszcza nie w urzeczywistnieniu tego lub owego ideału państwowego, ale w rozwiązaniu zadań praktycznych najbardziej palących, zadań, które każdy rząd czy to republikański czy monarchiczny podjąćby musiał, jeżeliby nie chciał sam sobie grobu wykopać.

Prezydent chce zwalczyć Karlistów i demagogów zasilic skarb, uregulować administrację prowincjonalną, o ile się ona przez organa centralne wykonywa, aby tym sposobem ustalić porządek, na podstawie którego dopiero będzie można myśleć o nadaniu Hiszpanji konstytucji republikańskiej. Jeżeli szczęście wspierać będzie rozum i energję, Castelar przeważny wpływ po uspokojeniu kraju na jego prawnopubliczne urzędzenia wywrzeć będzie musiał.

Rozstając się z kortezami zaręczył on raz jeszcze uroczystie, że jest federalistą, zdaje się jednak z walki i prób rządowych, po zebraniu całego zasobu doświadczenia politycznego, wyjdzie *autonomistą*. Prowincje będzie chciał pozostawić prowincjami jednego wielkiego państwa i porzuci myśl federalistyczną uczynienia z nich kilkunastu lub więcej państw prawie udzielnych: Hiszpanja niedorasta jeszcze Ameryce lub Szwajcarii.

Od wczoraj Castelar jest rzeczywistym dyktatorem Hiszpanii, wczoraj bowiem „Gaceta“ ogłosiła prawo wprowadzające regulamin wojskowy w całej jego surowości, dekret zawieszający w całej Hiszpanii rękojmię konstytucyjną, a przywracający moc prawom wyjątkowym z d. 23-go kwietnia 1870 r. (za Regencji). Każdy Hiszpan od 18 roku życia ma obowiązek zaopatrzyć się w paszport, jeśli z miejsca swego zamieszkania wyjeżdża. Przewóz broni zakazany. Dziennikom nie wolno jest podburzać do powstania, występować w obronie działań powstańczych, ogłaszać buletynów nie pochodzących ze źródeł urzędowych, donosić o ruchu wojsk. Za pierwszym razem otrzymują ostrzeżenie, za drugim placą karę od 500 do 5,000 realów, za trzecim ulegają zamknięciu i odpowiedzialności sądowej.

Minister spraw wewnętrznych zalecił gubernatorom jak największą energję przy wykonywaniu praw wyjątkowych. Od tej energii powinny się być zacząć w drugiej połowie lutego rządu republikańskie.

W Barcelonie tworzą nowe kadry dla armji. Nowy dowódzca naczelny Turon, przybył już do stolicy Katalonii.

Utrzymują tutaj od kilku dni, że karliści na północy znajdują się w przykrem położeniu. Biscaya jest zupełnie ogłodzona i odarta z środków do prowadzenia wojny potrzebnych. W szeregach karlistów szerzy się demoralizacja.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Depesza nadesłana dziennikom zagranicznym z Paryża, opiewa, że fuzjoniści odbyć dziś mają naradę, na której wysłuchaną i roztrząsnietą zostanie relacja z posłannictwa pp. Duvignaux i Sugny do hr. Chamborda. Jeżeli się z relacji okaże, że pretendent czyni zadość wymaganiom stronnictwa orleańskiego, wtedy zgromadzenie narodowe zwołanem zostanie na 10 października dla ostatecznego postanowienia względem formy rządu we Francji. Trudno powiedzieć, czy zamierzonom warunkowo zwołaniem reprezentacji zostaje w jakowym związku przysięgnięciu się hr. pretendenta bliżej Francji, zapowiedziane przez „Etoile bel.“; zdaje się wszakże iż związek ten istnieje. Dziennik brukselski donosi, że dnia 4 października hrabia przybył do Gesves, w prowincji Luksemburskiej na zamek hr. Liminges. Na wczorajszym posiedzeniu komisji nieustającej republikańskiej mieli zainterpellować rząd o postawę jego względem fuzji. Ks. Aumale otrzymał ostatecznie jedno z ośmnastu wielkich dowództw, mianowicie w Besançon. Sam książę i orleańscy woleliby

go byli widzieć w Paryżu lub Lyonie, tam też początkowo miano zamianować księcia. Podobno Mac-Mahon na to nie przystał i dał księciu dowództwo we Franche Comté.

Król Wiktor Emanuel bawi w Berlinie już od czterech dni, jutro dopiero w wieczór wyjedzie. Dotychczas o żadnych naradach nie słyhać: Ks. Bismarck zjechać miał dopiero onegdaj i to jak zaręcza telegraf na polowanie i obiad, zdawałoby się że ks. nie ma w Warcinie ani zwierzyny ani dobrego kucharza. Dzienniki miały ciągle jeden i ten sam temat: Zjazd tegoroczny króla Wiktora z obu cesarzami jest tylko uzupełnieniem zjazdu zeszłorocznego trzech cesarzów. Traktatu żadnego zawierać nie potrzeba—mówi między innemi „Prov. Correspondenz“ gdyż pokój nigdzie w rzeczywistości (thatsächlich) zagrożony nie jest. Oryginalnie zaczyna się objawiać feldmarszałkowstwo gen. Manteuffla: generał większą część zimy przepędzi na podróżach zagranicznych a w każdym razie po za Berlinem, i telegraf teraz już uważa się w obowiązku donieść o tem. Można by się domyśleć, że nieobecność generała w Berlinie jest tylko uświęceniem zasady że dwie wielkości w jednym czasie i miejscu istnieć nie mogą. Za powrotem więc Manteuffla—gdyby tak rzeczywiście było—należałoby się spodziewać wyjazdu Bismarka. Niechcąc między obu mężami nie ulega wątpliwości. Co do p. Bismarcka zwracamy uwagę na dzisiejsze wiadomości z Paryża w ustępie o procesie Bazaina.

„Naplo“ dziennik stronnictwa Deaka w Węgrzech odmawia wszelkiej podstawy pogłosce o dymissji mimistra skabu Kerkapolyego.

„J. de Genève“ oznajmia, że rząd francuzki nie pisał do Szwajcarii żadnej noty w przedmiocie zniewag, jakich doznać mieli pielgrzymi francuzcy—St. Vallier mianowany posłem pierwszej klasy. Wiadomo, że St. Vallier był pełnomocnikiem dyplomatycznym Francji do spraw ze zbrojnego zajęcia wynikających.

Ruch wyznaniowy w Niemczech coraz bardziej rozszerza się; po naradach w Konstancji w d. 12 13 i 14 września zwołali Westfalczyki zjazd do Dortmund na 10 października dla oderwania się od dzisiejszej hierarchii kościelnej. Uznanie Reinkensa przez króla pruskiego przyczyni się do wzmoczenia ruchu, który w obecnym sporze z episkopatem będzie bardzo na rękę Berlinowi.

Anglicy wysyłają znowu do Gwinei cały pułk wojska, działa i wszystkie materiały do budowy drogi żelaznej. Jutro odpływa czwarty z rzędu okręt z posłakami. Nie dodaje to wszystko popularności wyprawie; opinia jest ciągle niezadowolona.

W Irlandji duchowieństwo wyższe zaczyna popierać agitację *home-rule* t. j. samorządu irlandzkiego. Liberalizm w Anglii doznał nowej klęski: w Dover wybrany został konserwatysta. Gabinet Gladstona niezmiennie podmywany przez wybory coraz mniej ma trwałości.

Fałszywie zupełnie najpierwszy telegram o uwiezieniu Wielkiego Wezyra perskiego przedstawił istotny stan rzeczy. Wezyra nigdy nie uwieziono, tylko ministrowie podpisali przeciwko niemu petycję. Zganił im to szach na powitanie w Kand dokąd przybył w poniedziałek i zapowiedział jednocześnie ulepszenia w rządzie; dla tych to ulepszeń przedsięwziął był podróż po Europie a przeciwko tym ulepszeniom właśnie wymierzona była petycja ministrów, jeśli wierzyć można doniesieniom „Indep. Belge“. Podczas nieobecności szacha podniosła się silna reakcja przeciwko wszelkim reformom. Szlachta i duchowieństwo szemrali na zamierzone nowatorstwa. Jeśli szach myśli istotnie o reformach radykalnych to będzie potrzebował nie małej energii do przeprowadzenia ich. Władca Persji przybył do swej stolicy we wtorek dnia 23 b. m. po trzydziestu dniach podróży z Konstantynopola.

Przesilenie giełdowe w Stanach Zjednoczonych nie ustąpiło pomimo to, iż rząd wziął się do zaradzenia złemu z dzielnością Amerykanom właściwą. Dotychczas dotknięte były miasta nadmorskie; teraz upadłości zaczynają się objawiać w głębi kraju. Jeden jeszcze wielki dom handlowy w New-Yorku zawiesił wypłaty swoje w dniu 23cim b. m.

Depesze Telegraficzne.

Warszawa, d. 25 września, godz. 12 w południe.

Berlin 24-go.—„Provinzialcorrespondenz“ dostrzega w odwiedzinach króla włoskiego rękojmię niemieckiej polityki pokojowej, która prowadzi do nowej wspólności między Rosją Austrią i Włochami. Przeciwno pewnym prądom politycznym w innych krajach i ich następstwom dla pokoju Europy postawić można teraz odwiedziny panujących w Wiedniu i Berlinie. Znaczenie ich należy uznać zdoła przytłumić w zarodzie wszystkie nowe niepokoje.

Warszawa dnia 26 września, godzina 12 w poł.
Paryż 24 go. Zebranie bardzo ważne deputowanych
prawicy odbyte dzisiaj uznało jednomyślnie, że wiadomości z Frohsdorf są tej natury, iż mogą zawiązać przymierze ostateczne wszystkich odłamów monarchicznych.

Zapewniają, że w stronnictwie bonapartystowskim wybuchnęło rozdwojenie. Jedna część stronnictwa z Rouherem ma zamiar iść ręką w rękę z fujonistami. Mac-Mahon odrzuca podobno przedłużenie sobie władzy i pragnie stanowczego rozwiązania.

Paryż 25-go. Posiedzenie komisji nieustającej bez znaczenia. Około sześćdziesięciu deputowanych wszystkich odłamów zachowawczych zebrało się po posiedzeniu i roztrząsało kolejno wszystkie trudności stojące jeszcze na zawadzie odbudowaniu monarchji. Na wszystkich punktach zgoda ustalona.

NOWY RODZAJ ŻAŁOBY.

W tych dniach w Paryżu przywołano przed komisarza policji niejakiego Claude Gilbert, oskarżonego o noszenie nieprzyzwoitego ubioru.

Za wymienieniem nazwiska obwinionego, ukazała się kobieta wysokiego wzrostu i bardzo otyła.

Komisarz. Czy to ty nazywasz się Claude Gilbert?

Obwiniony. Tak jest.

Komisarz. Z jakiego powodu nosisz ubranie kobiece?

Obwiniony. Wielmożny panie komissarzu, rzecz tak się ma. Kiedy moja nieboszczka umierała, przywołała mnie do siebie i rzekła:

— Klaudjuszu, ty jesteś latawcem i lubisz brać się do kobiet. Otóż ja chcę koniecznie żebyś moją pamięć zachował nienaruszoną. I dla tego wkładam na ciebie obowiązki, żebyś przywdział suknie kobiece, te oto, które zostawiam po sobie i uosił na moją pamiątkę. One ciebie ustrzegą od wszelkich błędów niewierności. — (ze łzami w oczach) I ja panie komissarzu dochowałem święcie przyrzeczenia danego nieboszczce, bo ja lubię wprowadzić kobiety, ale moją nieboszczkę szczerze kochałem i za żadne skarby świata nie chciałbym ubliżyć jej pamięci.

Komisarz policji. Ale...

Obwiniony. Panie komissarzu, ta spódnica w kratki jest moją zbroją i ochroną. Bez niej byłbym bezbronnym i wydanym na łup wszelkich złych namietności. Pan komissarz nie zechcesz być przyczyną mojej zaguby, ta spódnica jest przybytkiem mojej cnoty, niechajże takim pozostanie, bo inaczej....

Komisarz. Bo inaczej co?

Obwiniony (rozpaczliwie): bo inaczej, mogę zapomnieć o wszystkim i na nowo się pokochać!

Bez względu na przełożenie Klaudjusza, komissarz nakazał mu przywdziać suknie męskie i niewiadomo nam, jakie to skutki za sobą pociągnęło.

— Stanisław Waryłkiewicz, Patron Trybunału Cywilnego, upoważniony do stawiania w tutejszym Konsystorzu, przeniósł obecnie swoją kancelarię do domu Wgo Dyżmańskiego, przy ulicy Miodowej, Nr 497a (nowy 2). (1—3) —10028—

— Jan Teofil Klechowiec, Magister Prawa i Administracji, Patron przy Trybunale Warszawskim, przyjmuje interesantów w kancelarii przy ulicy Zabiej w domu Nr. 4 nowy (mieszkania Pr. 29), do godziny 10 zrana i ob 4ej do 7ej po południu, — oprócz spraw sądowych, załatwia także interesa u władz administracyjnych. (1—6) —9978—

WYCHOWAWCA GIMNASTYCZNY

Wyrzykowski Daniel,

upoważniony przez Władzę Naukową, zajmuje się głównie częścią gimnastyki, której zadaniem jest oddziaływać po-krepiąco na zdrowie. Przyjmuje codziennie, oprócz śródrano od godz. 8 do 10 i po południu od 4½ do 7 mej. — Leszno, 49. —10,006—1—3

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH

i DZIECIENNYCH, pod firmą A. AMSEL,

przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim Nr 585, na przeciw domu Dekerta, otrzymał znaczny zapas na tera-niejszy i zimowy sezon garderoby, z doskonałego ma-terjału podług najnowszych żurnali wykonanych, zaleca się nader niskimi cenami, rachując na wielki obdyt, kontentuje się małym zyskiem co zapewnia temuż za-kładowi p. Amsla i nadal to chlubne uznanie, jakim dotąd się cieszy. —9969—1—4

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe

W ULADÓWCE,

ulica Rymarska, Nr 471a (2 nowy)

Poleca znaczne zapasy Likierów francuz-kich, oraz Wódek, a mianowicie: Zytńio-w-ke oczyszczoną i inne tak słodkie jak i bez cukru, nadto Maczkę kartoflaną pud po rs. 2 kop. 75, Krochmal pszeniny funt po 12½ kop., pud rs. 4 kop. 50, Alkohol Nr 6 (96%) dla PP. fotografów, apte-karzy i do wszelkich chemicznych preparatów służący. 17—0 —7491—

WYPRZEDAŻ

ZUPEŁNA

Reszty pozostałych Wyrobów z florenckiego marmuru, jako to: Wazonów, Pater, Wazoni-ków, po cenach zupełnie niskich

w Sklepie Marmurów,

przy ulicy Królewskiej, w domu dawniej Bajera Nr 412 róg Krakowskiego-Przedmieścia 6—6—9428—

Posiadłość za rogatką Belwederską

obok Marcelina, naprzeciw parku Sieleckiego, 6 dzies. (3 morgi) ogrodu, z wszelkimi zabudowaniami, jest do zby-cia zaraz. Bliższa wiadomość przy ulicy Włodzimier-skiej, Nr 1 nowy pierwsza siena na drugim piętrze. Tamże jest do sprzedania Szafa do sukien, jesionowa, roz-bierana i Szesłag skórą kryty. 4—6—9496—

ADMINISTRACJA

Łazienek zwanych Kurtza

Cheć zaradzić radykalnie ogólnej potrzebie, prze-prowadziła olbrzymią podwójną komunika-cję pomp tego zakładu z korytem Wisły za piaskami pod Pragę i tym sposobem zaopatry-ła wszystkie klasy kąpiei w tym zakładzie raz na zawsze, w wodę równającą się wodę ciągowej, o czem ma zaszczyt zawiadomić. 4—6 —9783—

TEATR RAPPO

w Sobotę dnia 27 i w Niedzielę dnia 28 Września, Profes-sor Lucianowicz na żądanie Publiczności będzie miał zaszczyt dać Dwa ostatnie Pożegnane Przedsta-wienia z dziedziny Astronomji i Geologii, oraz obrazy z wojny Francuzko-Pruskiej, r. 1870—71. Peczątek o go-dzinie 7 i pół. Bliższe szczegóły w afiszach. 2—3 —9973—

NOWO-OTWORZONY

SKŁAD WIN, TOWARÓW KOLONJALNYCH I DELIKATESÓW

ALBERTA GLAESER,

przy ulicy Długiej Nr 17, w domu W-go KAROLA KOELICHEN.

Poleca Szanownej Publiczności, świeżo nadeszłe transporta Win Szampańskich różnych Marek. —Porter An-gielski oryginalny i ściągany w ½—1½ i ¼ butelkach. —Piwo angielskie. —Wszystkie gatunki Win, a mianowicie: Węgierskie, Francuskie czerwone i białe, Reńskie i Hiszpańskie. —Stary Rum Jamaika i Arak de Goa. —Likier, Wódki i Piwa różne krajowe i zagraniczne. —Oliwę prowancką najprzedniejszą, Musztardę, Kapary, Sardale, Sardynki, Śledzie pecztowe i Kawior Astrachański świeży.

Śniadania gorące, jakoteż i różne przekąski w każdej porze dnia. Oprócz tego Skład ten zaopatrzony został we wszystkie świeże towary kolonialne, jako to: w Cukier ranięty na Maszynie, Herbate, Kawę, Migdały, Rodzenki i t. p. w gatunkach wyborowych i po cenach przystępnych. Wszelkie obstarunki z prowincji, jakoteż i miejscowe, zadaniem mojem będzie w jak najkrótszym czasie wyekspe-djować. —Przytem nadmieniam, iż Sklep mój wraz z Kantorem Pisma przy ulicy Freta, także pod moją firmą nadal prowadzić będę. —ALBERT GLAESER. —9710—2—3

Redaktor Herman Senni.

W drukarni „Kurjera Warszawskiego.“ — Plac Teatralny Nr 573c (nowy 5). — Дозволено Цензурою.

Są do wynajęcia od dnia 1-go Października r. b.

Dwa Pokoje, przedpokój i kuchnia,

na 1-m piętrze, w oficynie, w domu pod Nrem 20/369b, przy ulicy Bednarskiej, pierwszy dom za gmachem Warsz. Tow. Dobroczynności. Wiadomość na miejscu, u Właściciela. —10,041—1—3

LEKCJE TAŃCA

udzielam w mieszkaniu własnym przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, pod Nrem 447, nowy 79, naprzeciw Sztuk Pięk-nych, na 1-m piętrze od frontu.

H. Ziemiński, b. T. Teatrów Warszawskich. —10,029—1—8

WINOGRONA

prawdziwe Badeńskie wyborowe w małych koszykach, oraz Brzozkwinie z Meran, otrzymał Skład Ant. Stepkow-skiego i takowe poleca. 2—3 —9967—

OSTRYGI HOLSZTYŃSKIE

nadchodzą codziennie do Handlu Win i Delikatesów Aleksandra Bo-cquet w gmachu teatralnym. —9968—

OSTRYGI

Codziennie świeże poleca

Handel Ant. Stepkowskiego. —9966—2—0

TEATR WILEKI

Dziś: Mazepa. Jutro: Einani.

TEATR ROZMAITOŚCI

Dziś: Córka Regimentu. — Wesele w Ojcowie.

TEATR LETNI

Dziś: Za i przeciw wzbudziło się w niej serce

— Dzisiejszy dalszy ciąg Kurjera zawiera między innymi: „Wiadomości bieżące z kroniki zagranicznej,“ —Ogłoszenie wykazujące ruch i dochód za miesiąc sierpień Drogi Żel. Warsz.-Terespolskiej. —Bilans Banku Handlowego po dzień 31 sierpnia r. b. etc. etc.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ

Dnia 26 września 1873 roku.

	Ządano	Placono
Półimperjały Ros. 6 kop. 8		
Dukaty Hol. rs. 3 kop. 62½		
Pruski tal. w biliet. rs. 1 k. 11½		
Austrjaccie floreny w biliet. k. 60		
Oblig. skarbowe 100 rs., (od kop.) ..	92	—
Listy Zast. 3 okresu I a. za rs. 100 ..	95	75
Listy Zast. 3 okresu II a. za rs. 100 ..	94	5
Listy Zast. nowe 5 pr. z r. 1869 ..	93	95
Listy Zastawne miasta Warszawy ..	89	60
Listy Likwidacyjne rs. 100 ..	79	35
Oblig. Tow.-Kredyt. Ziemińskiego ..	—	—
Obligacje kolei żel. Terespolskiej ..	—	108
Bilety Banku Cesarz. z r. 1860 ..	96	50
Nowa Ros. poz. prem. z r. 1864 ..	157	50
" " " " ostempl. ...	—	—
" " " " z r. 1866 ..	155	—
" " " " ostempl. ...	—	—
Akcje Drogi 2. War.-W. za sztukę ..	95	36
Akcje Dr. żel. Warsz.-Bydgoskiej ..	73	—
Akcje Gł. Tow. Ros. Dr. żelaznej ..	—	141
Akcje Drogi żel. War.-Terespolskiej ..	113	50
Akcje Banku Handl. War. rs. 250 ..	275	—
Akcje Banku Dyktontowego Warsz. ..	245	—
Akcje W. T. ubezpieczeń od ognia ..	125	123
Akcje kolei żel. Fabrycz.-Łódzkiej ..	103	50
Akcje T. Łazienek i Łaźni 500 ..	507	50
5% Listy zastawne rosyjskie ..	105	40
Wartość kuponu bież. od List. Zast. kop. 104½		
Od Likwidacyjnych kop. 127½		
Od Listów Zastawnych nowych kop. 103½		
Od Listów Zastawnych miasta Warszawy kop. 243½		
Berlin: Weksel 100 tal. 8 d. rs. 110 k. 92½ rs. 110 k. 62½		
Londyn: 3 m. 1 funt st. rs. 7 k. 41 rs. 7 k. 39		
Paryż: Weksel 2 m. za 300 fr. rs. 88 k. 27½ rs. 87 k. 97½		
Wiedeń: Wek. 2 m. za 100 w rs. 97 k. 20 ar. — k.		
Akcje Banku Handlowego w Łodzi rs. 100 żądano 98.		

— Ceny targowe Warszawskie. — Dnia 25 września placono za korzec pszenicy wagi 242 do 250 funt. smol. ordyn. od rs. — kop. — do rs. 8 kop. 25; psra i dobra rsr. 8 kop. 62½ do rs. 9 k. 15 wyborowa rsr. 9 kop. 30 do rsr. 9 kop. 65; żyta wagi 232 do 240 od rs. 5 kop. 55 do rs. 6 kop. 15; jęczmienia 2 i 4go rzędowego rs. 4 k. 50, do rs. 4 kop. 80; owsa rsr. 3 k. 7½ do rsr. 3 kop. 22½; groch polny rs. — kop. — do rs. — kop. —; kartofle rs. 1 kop. 50 do rs. 1 kop. 80; siana od kop. 35 do k. 37½; słoma od kop. 22½ do kop. 25 za pud.

— Okowite placono — dnia 25 września hurtową składni-czą za garniec od kop. — — 222½. Pojedynczą szynkar-czą za garniec od kop. — —

Wysokość wody na rz. Wiśle stop 0 cati 11½.

Wydawca Gustaw Gebethner.

(Patrz dalszy ciąg Kurjera i Dodatek).